

Planbeskrivning

Upphävande för del av detaljplanerna
P1981/8, P92/1 och ANÄ-72
Robertsfors kommun, Västerbottens län
Upprättad 2017-03-28

Till planen hör:

- Plankarta med bestämmelser
- Planbeskrivning

Medverkande

Robertsfors kommun

Samhällsbyggnadskontoret
Storgatan 13
915 81 ROBERTSFORS
Tfn vxl: 0934-140 00

Kommunens handläggare

Sara Forsberg
e-post: sara.forsberg@robertsfors.se
tfn: 0934-14103

TYRÉNS, Region Nord

Tyréns, Region Nord
Torget 3
921 23 Lycksele

Uppdragsansvarig

Pethra Fredriksson
e-post: pethra.fredriksson@tyrens.se
tfn: 010-452 37 67

ROBERTSFORS
KOMMUN

TYRÉNS

PLANBESKRIVNING

PLANPROCESSEN

Allmänna utskottet beslutade 2017-02-21 (Au § 14) att upphäva delar av de detaljplaner som berörs av vägplanen. Detta för att någon detaljplan inte ska strida mot vägplan för nytt vägområde av väg E4, sträckan Gumboda-Grimsmark.

Planförfarande

Aktuell detaljplan handläggs med begränsat standardförfarande enligt plan- och bygglagens (pbl) 5:e kapitel (2010:900). Detta då upphävandet för delar av aktuella planer enbart gäller åtgärder som har prövats genom upprättande och slutligen fastställande av vägplan enligt väglagen (1971:948). Granskningskedet slopas därmed.

Förfarandets olika steg redovisas nedan:

Samråd. Dialog med länsstyrelsen, berörda myndigheter, berörda kommuner, kända sakägare och boende, föreningar, allmänhet med flera. Syftet med samrådet är att förbättra beslutsunderlaget och att ge möjlighet till insyn och påverkan.

Granskningsutlåtande Efter samrådet sammanställs inkomna synpunkter i ett granskningsutlåtande detta för att förenkla och förtydliga inför antagandet.

Antagande. Detaljplanen antas av kommunfullmäktige.

Laga kraft. Om inget överklagande inkommit tre veckor efter antagandet vinner detaljplanen laga kraft. Bygglov kan därefter medges.

Standardutförande

Begränsat standardförfarande

Från standardförfarande till begränsat förfarande

UPPHÄVANDETS SYFTE

Syftet med upphävandet av aktuella detaljplaner (delar av) P1981/8, P92/1 och ÅNÄ-72 är att möjliggöra fastställandet av vägplan för nytt vägområde avseende sträckningen Gumboda-Grimsmark väg E4.

BAKGRUND

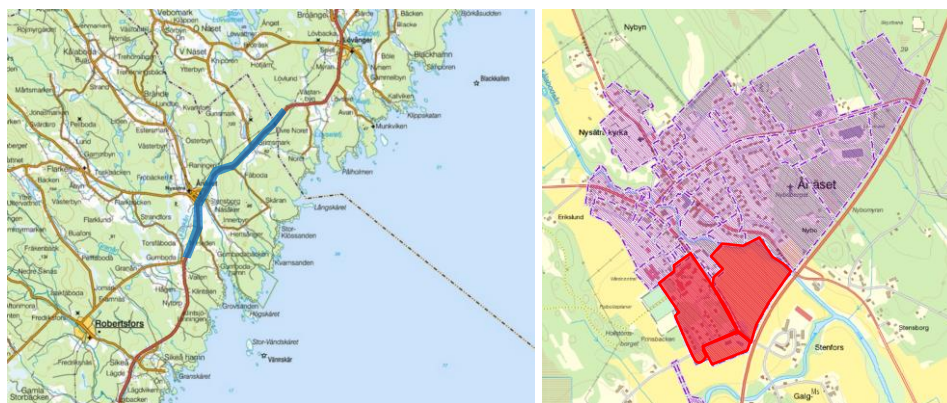
Trafikverket planerar att bygga om hela sträckan till en mötesfri landsväg 2+1 med omkörningssträckor och mitträcke. De flesta anslutningsvägar längs E4 på denna vägsträcka kommer att stängas för att skapa en säkrare trafikmiljö.

Inom vägplan för sträckan berörs 7 detaljplaner (alla kring Ånåset) av det nya vägområdet. Liten avvikelse från en detaljplan kan medges om avvikelsen är förenlig med detaljplanens syfte och åtgärden är av en begränsad omfattning samt nödvändig för att området ska kunna användas eller bebyggas på ett ändamålsenligt sätt. Efter det att genomförandetiden för en detaljplan gått ut får avvikelser även göras om åtgärden tillgodoser ett angeläget gemensamt behov eller ett allmänt intresse. En mindre avvikelse får inte ges om åtgärden kan tas medföra betydande miljöpåverkan. Liten avvikelse är inte möjlig för aktuella planer. Berörda delar upphävs därmed.

PLANDATA

Områdets läge och areal

Området är beläget längst väg E4 mellan Gumboda och Grimsmark. De tre detaljplanerna som upphävandet avser ligger i Ånåset, söder om Kålabodaån och väster om E4 i höjd med södra infarten till Ånåset.

Översiktskarta, aktuell vägsträckning markerad ungefärligt med blått (Källa: Metria 2017-03-14) / Detaljplaner som berör Ånåset, aktuella planer markerade med rött (Källa: Länsstyrelsens WebbGIS 2017-03-14)

Markägoförhållanden

Fastigheterna som berörs av upphävandet är Ånåset 16:2, Ånåset 16:3, Ånåset 4:39, Ånåset 1:43, Ånåset 1:57, Nybyn 4:24, Nybyn 4:63, Ånåset S:2 och Ånåset S:3

Robertsfors kommun äger Ånåset 16:3, Ånåset 1:57, Nybyn 4:24, och Nybyn 4:63. OK Västerbotten äger fastigheten Ånåset 16:2 och Ånåset S:2 samt Ånåset S:3 ägs av Ånåsets bys skifteslag. Ånåset 1:43 och Ånåset 4:39 är i privat ägo.

TIDIGARE BESLUT

Riksintressen

Upphävandeområdena berörs av riksintresseområden för kommunikationer – planerad järnväg (Norrbotniabanan) och befintlig väg (E4) enligt miljöbalken 3:8.

Riksintressena bedöms inte påverkas negativt av upphävandet. En upphävning för delar av detaljplanerna är ett måste för att vägplanen ska kunna antas och utveckling av E4 ska kunna ske. Planerad dragning av Norrbotniabanan bedöms inte påverkas negativt av att området kring befintlig väg utökas/dras om.

Strandskydd

Vid Kålabodaån råder generellt strandskydd (100 meter mot land och vatten). Strandskyddsfrågan hanteras i processen för vägplanen.

Kulturskydd

Området berörs inte av några (kända) fornlämningar eller kulturskyddade områden/objekt.

Naturskydd

Området berörs inte av några (kända) värdefulla, eller enligt lag, skyddade naturområden eller objekt.

Någon information om fynd av artskyddade eller rödlistade arter har inte påträffats.

Mellankommunala intressen

Några mellankommunala intressen bedöms inte påverkas av upphävandet.

Översiktliga planer och program

Översiktsplan

Robertsfors kommun arbetar med framtagande av ny översiktsplan.

Detaljplaner och områdesbestämmelser

För aktuellt område gäller *Stadsplan för del av den södra delen av Ånäsets samhälle, 1980-08-28* (P1981/8), *Detaljplan för del av Ånäset 16:12 m.fl. fastigheter, 1991-12-04* (P92/1) och *Stadsplan för södra delen av Ånäsets samhälle, 1970-12-07* (ÅNÄ-72)

Gällande planer upphävs för de delar som strider mot vägplanen.

Detaljplanerna som delvis kommer att upphävas

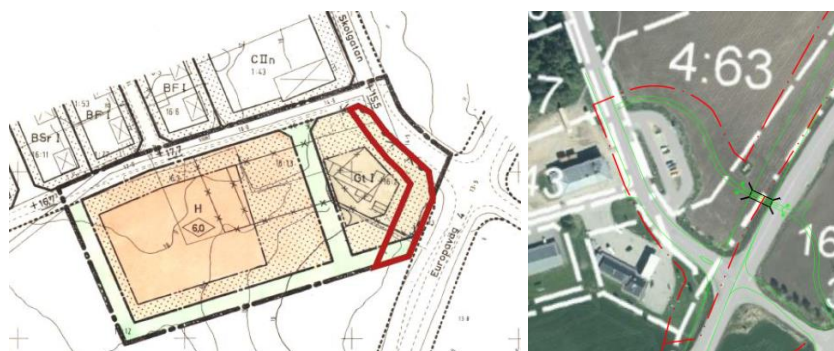
	Detaljplan	Beteckning	Nuvarande markanvändning	Förändringar vägplan	Bedömning
1	Stadsplan för del av den södra delen av Ånäsets samhälle	P1981/8	Bensinstation (prickad mark). Park eller plantering		Liten avvikelse ej möjlig inom kvartersmarken.

2	Detaljplan för del av Ånäset 16:12 m.fl. fastigheter	P92/1	Natur, öppet vattenområde samt partihandel, service och hantverk	Detaljplanen berörs av nytt vägområde, ny bro över Kålabodaån och ny gång- och cykelbana med gc-port under E4.	Liten avvikelse ej möjlig inom kvartersmarken.
3	Stadsplan för södra delen av Ånäsets samhälle	ÅNÄ-72	Inom aktuellt område reglerar stadsplanen kvartersmark för samlingssalar		Liten avvikelse ej möjlig inom kvartersmarken.

Detaljplan P1981/8

Gällande stadsplan reglerar handel, bensinstation och natur. Området som är aktuellt för upphävande är kvartersmark med användning bensinstation samt delvis naturmark. Utfartsförbud med stängselskyldighet gäller mot vägarna (E4 och Skolgatan) med ett undantag för utfart mot Skolgatan. Marken närmast E4:an är prickad (mark som ej får bebyggas) cirka 10-20 meter. Planens genomförandetid är slut.

Det område som behövs för utbyggnad av E4 omfattar diken och slänter till följd av breddning av vägområdet. Vägplanens intrång påverkar inte syftet med stadsplanen då den mark som behövs ligger inom prickad mark. Idag driver och äger OKQ8 fastigheten för bensinstationen.

Utdrag från gällande detaljplan, aktuellt område för upphävande markeras med rött / Ortofoto men skiss över aktuella åtgärder. Nytt vägområde markeras med rött och ny väg/GC-väg/ cykelport markeras med grönt. (Källa: Metria 2017-03-15 och Trafikverket 2017-03-15)

Detaljplan P92/1

Gällande detaljplan reglerar handel, industri, bostäder och natur. Området som är aktuellt för upphävande ligger inom kvartersmark med användning partihandel, service och hantverk samt naturmark. Mot Skolgatan råder utfartsförbud. Bestämmelse om att planering ska anordnas och vidmakthållas mot E4 finns. Kvartersmarken närmast E4 (cirka 10 meter) och Skolgatan (cirka 7 meter) är prickad (mark som ej får bebyggas). Marken mellan kvartersmarken och E4 (cirka 10 meter) är planlagt som natur. Planens genomförandetid är slut.

Vägplanen föreslår att hela E4:ans väggropp förskjutas norrut. En ny bro planeras över Kålabodaån med placering norr om den befintliga bron. Gång- och cykelbana planeras även runt befintlig pendelparkeringen som ansluter till bebyggelsen söder om E4 genom en planskild gång- och cykelport.

Detaljplanens intentioner har hittills inte genomförts för aktuellt område och marken brukas idag som åkermark med undantag för en pendlingsparkering vid Skolgatan.

Utdrag från gällande detaljplan, aktuellt område för upphävande markeras med rött. / Ortofoto men skiss över aktuella åtgärder. Nytt vägområde markeras med rött och ny väg/GC-väg/vägbro/cykelport markeras med grönt. (Källa: Metria 2017-03-15 och Trafikverket 2017-03-15)

Detaljplan ÅNÄ-72

Gällande stadsplan reglerar, inom aktuellt område för vägplan, samlingssalar. Marken närmast Skolgatan (området som berörs av nytt vägområde) är prickad (mark som ej får bebyggas) cirka 7 meter. Planens genomförandetid är slut.

Det område som behövs för utbyggnad av E4 omfattar diken och slänter till följd av breddning av vägområdet. Vägplanens intrång påverkar inte syftet med stadsplanen då den mark som behövs ligger inom prickad mark. Området är bebyggt med en byggnad (Royal) från 1940-talet som fungerar som samlingslokal.

Utdrag från gällande detaljplan, aktuellt område för upphävande markeras med rött. / Ortofoto men skiss över aktuella åtgärder. Nytt vägområde markeras med rött (Källa: Metria 2017-03-15 och Trafikverket 2017-03-15)

Vägplan

Vägplanen för ombyggnaden av E4 (*Vägplan – Väg E4, delen Gumboda-Grimsmark, Objektnummer 880905, Ärendenummer TRV 2014/5480*) har varit ute på granskning mellan den 23 februari - 26 mars 2017.

Alla förutsättningar, förändringar och konsekvenser för ombyggnationen av sträckningen redovisas i vägplanen.

KONSEKVENSER AV UPPHÄVANDE

Enligt 6 kap. miljöbalken om miljöbedömningar och miljökonsekvensbeskrivningar av planer och program ska en myndighet eller kommun som upprättar eller ändrar en plan eller ett program göra en miljöbedömning av planen, programmet eller ändringen, om dess genomförande kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Syftet med miljöbedömningen är att integrera miljöaspekter i planeringen så att en hållbar utveckling främjas.

Bedömningen ska göras enligt de kriterier som anges i *förordning 1998:905 om miljökonsekvensbeskrivningar* och ska alltid utmytna i ett motiverat ställningstagande. Innan myndigheten eller kommunen tar ställning till om betydande miljöpåverkan kan antas uppstå så ska den eller de länsstyrelser, kommuner och andra myndigheter som berörs av planen, programmet eller ändringen, ges tillfälle att yttra sig. Regeringen får meddela föreskrifter om vilka slags planer och program som alltid kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Om förändringen antas innebära betydande miljöpåverkan ska det upprättas en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) där konsekvenserna ska identifieras, beskrivas och bedömas. Krav på innehållet återfinns i 6 kap. 12-13§ MB. Hänvisning till detta finns även i Plan och bygglagens (PBL) 4 kap. (34§).

Kommunens bedömning

Enligt 6 kap. 11§ MB om miljöbedömningar och miljökonsekvensbeskrivningar av planer och program framgår inget krav på miljöbedömning vid upphävande av en plan och av förarbetena följer även att det heller inte är syftet med bestämmelsen.

Konsekvensbedömning sker inom ramen för väglagens (1971:948) bestämmelser. Någon separat plan-MKB bedöms därför inte behövas.

GENOMFÖRANDEFRÅGOR

Tidplan

Upphävandet bedöms kunna vinna laga kraft under våren 2017.

Genomförandetid

Gällande planer har ingen genomförandetid kvar.

Ansvarsfördelning och huvudmannaskap

Kommunen ansvarar för upphävandet.

FASTIGHETSÄTTSLIGA FRÅGOR

Fastighetsrättsliga frågor och rättigheter hanteras i vägplanen.

EKONOMISKA FRÅGOR

Alla kostnader för planernas upphävande bekostas av kommunen.

Vägrätt

Vägrätt uppkommer genom att väghållaren (Trafikverket) tar i anspråk mark eller annat utrymme för väg med stöd av en upprättad och fastställd vägplan. Vägrätten ger väghållaren rätt att nyttja mark eller annat utrymme som behövs för vägen. Väghållaren får rätt att i fastighetsägarens ställe bestämma över marken eller utrymmets användning under den tid vägrätten består. Vidare får myndigheten tillgodogöra sig alster, exempelvis jord- och bergmassor och andra tillgångar som kan utvinnas ur marken eller utrymmet.

Vägrätten innebär inte att fastighetsgränserna ändras. Om området inte längre behövs för allmän väg kan beslut tas om att området ska utgå från allmänt underhåll vilket innebär att vägrätten upphör och fastighetsägaren får disponera marken.

Fastighet	Ägare	Förändringar
Änäset 16:3	Robertsfors kommun	Vägrätten ger väghållaren rätt att nyttja mark eller annat utrymme som behövs för vägen på obestämd tid.
Nybyn 4:24	Robertsfors kommun	Vägrätten ger väghållaren rätt att nyttja mark eller annat utrymme som behövs för vägen på obestämd tid.
Nybyn 4:63	Robertsfors kommun	Vägrätten ger väghållaren rätt att nyttja mark eller annat utrymme som behövs för vägen på obestämd tid.
Änäset 1:57	Robertsfors kommun	Vägrätten ger väghållaren rätt att nyttja mark eller annat utrymme som behövs för vägen på obestämd tid.
Änäset 1:43	Peter Andreas Nordin och Tina Veronica Näslund Kvarnfors 7 915 95 Änäset	Vägrätten ger väghållaren rätt att nyttja mark eller annat utrymme som behövs för vägen på obestämd tid.
Änäset 4:39	Curt Sigvard Nilsson Flarkvägen 35 915 34 Änäset Lars Olof Sundman Nyhem 9 915 94 Änäset	Vägrätten ger väghållaren rätt att nyttja mark eller annat utrymme som behövs för vägen på obestämd tid.
Änäset 16:2	OK Västerbotten	Vägrätten ger väghållaren rätt att nyttja mark eller annat utrymme som behövs för vägen på obestämd tid.
Änäset S:2	Änäsets bys skifteslag C/o Stellan Moritz	Vägrätten ger väghållaren rätt att nyttja mark eller annat utrymme som behövs för vägen på obestämd tid.
Änäset S:3	Änäsets bys skifteslag C/o Stellan Moritz	Vägrätten ger väghållaren rätt att nyttja mark eller annat utrymme som behövs för vägen på obestämd tid.

SAMRÅD

Efter samråd kommer inkomna synpunkter att sammanställs i ett granskningsutlåtande. Handlingarna kommer att revideras om det bedömts vara relevant. Sakägarkretsen kommer sedan informeras innan planerna tas upp för beslut om antagande.

Planfrågor har under hand diskuterats med berörda.

MEDVERKANDE TJÄNSTEMÄN

Kommunens handläggare

Sara Forsberg, Byggnadsinspektör

Uppdragsansvarig

Pethra Fredriksson, Tyréns Region Nord

SAMHÄLLSBYGGNADSKONTORET

Tobias Rosencrantz

Samhällsbyggnadschef